Львівський професійний коледж
готельно-туристичного та ресторанного сервісу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НМР
_____ Марія СКОРОБОГАТА
26 серпня 2025 р.

Методичні рекомендації для проведення семінарських занять з дисципліни «Основи правознавства»

Спеціальність «Харчові технології»
Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма «Харчові технології»

Підготувала:
Викладач Павлишин-Кошова Г.Б.

Погоджено на засіданні циклової комісії викладачів дисциплін гуманітарного циклу
Протокол № 01 від 26 серпня 2025 р.

Голова циклової комісії _____ Ірина ГОЛЕЦЬ

Львів 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

1. Загальні положення

Методичні матеріали до семінарських занять з навчальної дисципліни «Основи правознавства» розроблено відповідно до робочої програми (силабусу) для здобувачів освіти спеціальності 181 «Харчові технології» освітньо-кваліфікаційного рівня «фаховий молодший бакалавр».

Семінарські заняття є однією з основних форм організації навчального процесу, що забезпечує поглиблене вивчення найважливіших тем курсу, формування навичок самостійної роботи з правовими джерелами, розвиток критичного мислення та вміння публічно висловлювати й обґрунтовувати власну правову позицію.

Основні цілі семінарських занять:

- поглиблення теоретичних знань про основи держави і права, конституційне, адміністративне, цивільне, сімейне, трудове та кримінальне право України,
- формування практичних умінь застосовувати правові знання для вирішення типових ситуацій у професійній діяльності фахівця харчових технологій,
- розвиток аналітичного мислення та навичок роботи з нормативно-правовими актами, їх тлумачення та практичного застосування,
- виховання правової культури, громадянської позиції, відповідальності та поваги до закону.

Загальний обсяг та структура.

Відповідно до робочої програми навчальної дисципліни на семінарські заняття відведено 4 години, які розподілені наступним чином:

Семінарське заняття № 1 (1 год.) – Права, свободи та обов'язки людини і громадянина

Семінарське заняття № 2 (1 год.) – Основи держави та конституційного права

Семінарське заняття № 3 (1 год.) – Основи адміністративного права та правопорушень

Семінарське заняття № 4 (1 год.) – Основи цивільного, сімейного, трудового та кримінального права

2. Мета та завдання семінарських занять

Мета: сформувати у здобувачів освіти системні знання з основ правознавства, розвинути вміння аналізувати правові норми та застосовувати їх у практичних ситуаціях, виховати правову культуру та громадянську відповідальність.

Завдання:

Навчальні:

- ✓ поглибити та систематизувати знання з основних галузей права України,
- ✓ сформувати вміння працювати з нормативно-правовими актами,
- ✓ навчити аналізувати правові ситуації та знаходити шляхи їх вирішення,
- ✓ розвинути навички правової аргументації та ведення дискусії.

Розвивальні:

- ✓ розвивати критичне та аналітичне мислення,
- ✓ формувати вміння порівнювати, узагальнювати, робити висновки,
- ✓ розвивати комунікативні навички та культуру публічного виступу,
- ✓ стимулювати пізнавальну активність та самостійність.

Виховні:

- ✓ виховувати повагу до права та закону,
- ✓ формувати громадянську позицію та відповідальність,
- ✓ розвивати професійну етику та правову культуру,
- ✓ виховувати нетерпимість до правопорушень.

3. Місце семінарських занять у структурі дисципліни

Семінарські заняття органічно поєднані з іншими формами навчання:

- ✓ лекції дають теоретичну основу, яка поглиблюється на семінарах,
- ✓ практичні заняття формують конкретні навички застосування права,
- ✓ самостійна робота забезпечує підготовку до семінарів та поглиблене опрацювання матеріалу,

- ✓ індивідуальні завдання (реферати, доповіді) виносяться на обговорення на семінарах.

4. Структура семінарських занять

Кожне семінарське заняття має чітку структуру:

4.1. Підготовчий етап (до заняття):

- визначення теми та мети заняття,
- підготовка плану семінару,
- розподіл тем доповідей між здобувачами,
- самостійна підготовка здобувачів (опрацювання літератури, підготовка виступів).

4.2. Вступна частина:

- перевірка присутності,
- оголошення теми, мети та плану заняття,
- актуалізація теми, зв'язок з попереднім матеріалом,
- мотивація навчальної діяльності.

4.3. Основна частина:

- перевірка базових знань (усне опитування, експрес-тестування),
- обговорення основних питань плану семінару,
- виступи з доповідями та їх обговорення,
- дискусія з проблемних питань,
- робота в малих групах (за потреби).

4.4. Заключна частина:

- Узагальнення та систематизація вивченого матеріалу,
- Відповіді на запитання здобувачів,
- Оцінювання роботи здобувачів,
- Завдання для самостійної роботи.

5. Методичні рекомендації щодо підготовки та проведення семінарів

5.1. *Для викладача:*

При підготовці до семінару викладач:

- ▪ ретельно планує зміст і структуру заняття,

- добирає актуальні питання для обговорення,
- готує додаткові матеріали (нормативні акти, кейси, приклади),
- визначає методи та прийоми активізації пізнавальної діяльності,
- розподіляє теми доповідей або надає можливість вільного вибору,
- консультує здобувачів під час підготовки доповідей.

При проведенні семінару викладач:

- створює атмосферу доброзичливості та співпраці,
- забезпечує активну участь усіх здобувачів,
- спрямовує дискусію у правильне русло,
- доповнює та уточнює висловлювання здобувачів,
- звертає увагу на дискусійні та проблемні аспекти,
- узагальнює обговорені питання,
- об'єктивно оцінює роботу кожного здобувача.

5.2. *Для здобувачів освіти:*

При підготовці до семінару здобувач:

- вивчає рекомендовану літературу та нормативні акти,
- складає конспект основних положень,
- готує відповіді на контрольні питання,
- опрацьовує додаткові джерела для поглиблення знань,
- готує доповідь (якщо отримав завдання),
- формулює власну позицію з дискусійних питань.

При виступі на семінарі здобувач:

- чітко та логічно викладає матеріал,
- використовує правову термінологію,
- посилається на конкретні правові норми,
- наводить приклади з практики,
- аргументує власну позицію,
- бере участь в обговоренні виступів інших.

6. Форми роботи на семінарських заняттях

6.1. Усне опитування:

- ✓ фронтальне (всіх присутніх),

- ✓ індивідуальне (окремих здобувачів),
- ✓ за питаннями плану семінару.

6.2. Доповіді та повідомлення:

- ✓ підготовлені виступи на 5-7 хвилин,
- ✓ можливе використання презентацій,
- ✓ обговорення доповідей групою.

6.3. Дискусія:

- ✓ обговорення дискусійних питань,
- ✓ висловлювання різних точок зору,
- ✓ аргументація позицій,
- ✓ пошук консенсусу

6.4. Робота в малих групах:

- ✓ розподіл на підгрупи,
- ✓ обговорення окремих питань,
- ✓ презентація результатів роботи групи.

6.5. Аналіз документів:

- ✓ робота з текстами законів, кодексів,
- ✓ аналіз судових рішень,
- ✓ тлумачення правових норм.

6.6. Розв'язання ситуаційних завдань:

- ✓ аналіз правових кейсів,
- ✓ обговорення шляхів вирішення,
- ✓ обґрунтування рішень.

7. Контроль та оцінювання

7.1. Критерії оцінювання роботи на семінарі.

Робота здобувачів освіти на семінарських заняттях оцінюється за 12-бальною шкалою з урахуванням:

- ✓ якості підготовки до заняття (знання теоретичного матеріалу),
- ✓ активності участі в обговоренні питань,
- ✓ якості доповіді (якщо готувалася),
- ✓ вміння аргументувати власну позицію,

- ✓ володіння правовою термінологією,
- ✓ икористання нормативно-правових актів.

Систематична активна участь у семінарських заняттях, якісні доповіді та конструктивна участь у дискусіях сприяють формуванню високого рівня правової компетентності та позитивно впливають на підсумкову оцінку з навчальної дисципліни.

Високий рівень (10-12 балів):

- глибокі, системні знання теми,
- вільне володіння правовою термінологією,
- вміння аналізувати та узагальнювати,
- активна участь у дискусії,
- аргументована власна позиція,
- використання додаткових джерел.

Достатній рівень (7-9 балів):

- ґрунтовні знання основного матеріалу,
- правильне використання термінології,
- вміння аналізувати та робити висновки,
- участь в обговоренні,
- самостійність суджень.

Середній рівень (4-6 балів):

- знання основного матеріалу,
- використання базової термінології,
- відтворення матеріалу з незначною допомогою,
- епізодична участь в обговоренні,
- недостатня аргументація.

Початковий рівень (1-3 бали):

- фрагментарні знання,
- відтворення окремих фактів,
- пасивна участь,
- відсутність самостійності,

7.2. Форми контролю:

- усне опитування,
- оцінювання доповідей,
- участь у дискусії,
- виконання ситуаційних завдань,
- експрес-тестування.

8. Інклюзивний підхід при проведенні семінарських занять

Для здобувачів з особливими освітніми потребами:

- індивідуальний темп виконання завдань,
- додатковий час на виконання,
- адаптація завдань відповідно до можливостей,
- індивідуальні консультації,
- використання асистивних технологій (при потребі),
- альтернативні форми подання результатів.

9. Зв'язок семінарських занять з професійною діяльністю

Особлива увага на семінарських заняттях приділяється прикладним аспектам правознавства, що безпосередньо стосуються майбутньої професійної діяльності фахівців харчових технологій:

- правові основи діяльності підприємств харчової промисловості,
- санітарне законодавство та контроль якості продукції,
- трудові права працівників харчових виробництв,
- захист прав споживачів харчових продуктів,
- екологічна безпека виробництва,
- відповідальність за порушення законодавства у харчовій сфері.

10. Рекомендації щодо ефективної участі у семінарах

Для успішної роботи на семінарі рекомендується:

- систематично готуватися до кожного заняття,
- вести конспекти основних положень,
- активно брати участь в обговоренні,
- ставити питання викладачу та іншим здобувачам,
- висловлювати власну думку та аргументувати її,

- поважати позиції інших учасників дискусії,
- використовувати сучасні інформаційні ресурси,
- пов'язувати теоретичні знання з практикою.

11. Очікувані результати

Систематична та активна робота на семінарських заняттях забезпечує:

- глибоке розуміння правових явищ та процесів,
- вміння орієнтуватися в чинному законодавстві України,
- навички аналізу правових ситуацій,
- здатність застосовувати правові знання на практиці,
- сформовану правову культуру та громадянську позицію,
- готовність до правомірної поведінки у професійній діяльності.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Семінарське заняття № 1

Тема: Права, свободи та обов'язки людини і громадянина

Мета:

- ✓ поглибити знання здобувачів освіти про конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні,
- ✓ сформувати вміння аналізувати та застосовувати норми Конституції України у повсякденному житті,
- ✓ розвинути навички критичного мислення та правової аргументації,
- ✓ виховувати громадянську відповідальність та повагу до прав людини.

Завдання:

- ✓ опрацювати теоретичний матеріал про систему прав і свобод людини,
- ✓ проаналізувати статті Конституції України щодо прав та обов'язків громадян,
- ✓ підготувати доповіді за обраними темами,
- ✓ взяти участь у дискусії про актуальні питання захисту прав людини.

Питання для перевірки базових знань за темою семінарського заняття:

Що таке права людини і чим вони відрізняються від прав громадянина?

Які розділи Конституції України присвячені правам і свободам людини?

Назвіть класифікацію прав людини за змістом

Що таке особисті (громадянські) права? Наведіть приклади

Які соціально-економічні права гарантує Конституція України?

Що включають політичні права і свободи?

Які культурні права має людина в Україні?

Назвіть основні обов'язки громадянина України

Які механізми захисту прав людини існують в Україні?

Що таке Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (омбудсман)?

Чи можна обмежити конституційні права? За яких умов?

Яку роль відіграють міжнародні документи у захисті прав людини?

План семінарського заняття:

І. Вступна частина:

- актуалізація теми
- оголошення мети та плану заняття

ІІ. Обговорення основних питань

Поняття та класифікація прав і свобод людини і громадянина

Природні та набуті права

Особисті, політичні, соціально-економічні та культурні права

Права людини та права громадянина: спільне та відмінне

Конституційні права та свободи в Україні

Розділ ІІ Конституції України: структура та зміст

Право на життя, свободу та особисту недоторканність

Право на освіту, працю, соціальний захист

Свобода слова, совісті, пересування

Виборче право та право на участь в управлінні державою

Обов'язки громадянина України

Конституційні обов'язки (ст. 65-68 Конституції)

Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України

Повага до прав і свобод інших людей

Сплата податків, охорона природи, культурної спадщини

Механізми захисту прав людини

Судовий захист прав

Інститут омбудсмана

Звернення до міжнародних інстанцій

III. Виступи з доповідями та їх обговорення

IV. Дискусія за проблемними питаннями

V. Підсумки заняття

- узагальнення вивченого матеріалу
- відповіді на запитання
- оцінювання роботи здобувачів

Теми доповідей:

Історія становлення прав людини: від Magna Carta до Загальної декларації прав людини

Конституційні права людини в Україні: гарантії та механізми реалізації

Обмеження прав людини в умовах воєнного стану: правові аспекти

Роль омбудсмана у захисті прав людини в Україні

Європейський суд з прав людини: порядок звернення та практика рішень щодо України

Права дитини: міжнародні стандарти та українське законодавство

Свобода слова та інформації: межі та відповідальність

Право на працю та соціальний захист у харчовій галузі

Гендерна рівність як основоположне право людини

Права національних меншин в Україні: законодавче регулювання

Список використаної літератури:

Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами)

Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р.

Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р.

Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»

Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський [та ін.]; за ред. О.В. Дзери. - К.: Юрінком Інтер, 2023

Основи конституційного права України: навчальний посібник / В.В. Копєйчіков. - К.: Юрінком Інтер, 2022

Права людини в Україні: інформаційний портал Харківської правозахисної групи

Посилання на вебресурси:

https://zakon.rada.gov.ua – Законодавство України

https://www.ombudsman.gov.ua – Офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

https://www.echr.coe.int – Європейський суд з прав людини

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/declhr.shtml – Загальна декларація прав людини

https://khpg.org – Харківська правозахисна група

https://www.humanrights.org.ua – Центр інформації про права людини

https://rm.coe.int – Рада Європи

Семінарське заняття № 2

Тема: Основи держави та конституційного права

Мета:

- ✓ систематизувати знання про державу, її ознаки, функції та форми,
- ✓ поглибити розуміння сутності конституційного права як провідної галузі права,
- ✓ сформувати вміння аналізувати положення Конституції України,
- ✓ розвинути навички правового мислення та аргументації,
- ✓ виховувати патріотизм та громадянську свідомість.

Завдання:

- ✓ вивчити теоретичний матеріал про державу та конституційне право,
- ✓ проаналізувати основні положення Конституції України,
- ✓ підготувати доповіді за обраними темами,
- ✓ взяти участь у дискусії про актуальні конституційні питання.

Питання для перевірки базових знань за темою семінарського заняття:

Що таке держава? Назвіть її основні ознаки

Які функції виконує сучасна держава?

Що таке форма держави та з яких елементів вона складається?

Які форми правління ви знаєте? Охарактеризуйте їх

Що таке форма державного устрою? Які її види?

Охарактеризуйте політичні режими

Що таке правова держава? Назвіть її ознаки

Що таке громадянське суспільство?

Що таке Конституція? Яке її місце в системі законодавства?

Коли була прийнята чинна Конституція України?

Яку структуру має Конституція України?

Які основні принципи конституційного ладу України?

Що означає принцип поділу влади?

Яка форма правління в Україні?

Який державний устрій має Україна?

План семінарського заняття:

І. Вступна частина

- актуалізація теми
- мотивація навчальної діяльності

ІІ. Обговорення основних питань

Держава: поняття, ознаки, функції

Визначення держави та її сутність

Основні ознаки держави (територія, населення, публічна влада, суверенітет, податки, армія)

Функції держави: внутрішні та зовнішні

Україна як суверенна незалежна держава

Форма держави

Форма правління: монархія та республіка

Форма державного устрою: унітарна, федеративна, конфедерація

Політичний режим: демократичний, авторитарний, тоталітарний

Характеристика форми Української держави

Правова держава та громадянське суспільство

Ознаки правової держави

Верховенство права та закону

Поділ влади

Права і свободи людини як найвища цінність

Громадянське суспільство: поняття, ознаки, інститути

Конституція України - Основний Закон держави

Поняття та юридичні властивості Конституції

Історія конституціоналізму в Україні

Структура чинної Конституції України

Основні принципи конституційного ладу

Порядок внесення змін до Конституції

III. Виступи з доповідями та їх обговорення

IV. Дискусія

Чи потрібна конституційна реформа в Україні?

Які зміни до Конституції є найактуальнішими?

V. Підсумки заняття

- узагальнення матеріалу
- відповіді на запитання
- оцінювання

Теми доповідей:

Історія становлення Української держави: від Київської Русі до сьогодення

Конституції України: історичний огляд (УНР, ЗУНР, УРСР, незалежна Україна)

Правова держава: теорія та практика побудови в Україні

Принцип поділу влади: система стримувань і противаг в Україні

Україна як унітарна держава: особливості та переваги

Демократія в Україні: здобутки та виклики

Громадянське суспільство в Україні: стан та перспективи розвитку

Конституційна реформа в Україні: історія та сучасність

Символи Української держави: герб, прапор, гімн

Місцеве самоврядування як ознака демократичної держави

Список використаної літератури:

Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами)

Закон України «Про державні символи України»

Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський [та ін.]; за ред. О.В. Дзери. - К.: Юрінком Інтер, 2023

Основи конституційного права України: навчальний посібник / В.В. Копєйчіков. - К.: Юрінком Інтер, 2022

Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвєєва. - К.: Юрінком Інтер, 2022

Загальна теорія держави і права: навчальний посібник / В.В. Копєйчіков. - К.: Юрінком Інтер, 2022

Посилання на вебресурси:

https://zakon.rada.gov.ua – Законодавство України

https://www.president.gov.ua – Офіційне інтернет-представництво Президента України

https://www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України

https://rada.gov.ua – Верховна Рада України

https://www.ccu.gov.ua – Конституційний Суд України

https://minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України

https://pravo.org.ua – Українське право

Семінарське заняття № 3

Тема: Основи адміністративного права та правопорушень

Мета:

- ✓ сформувати системні знання про адміністративне право як галузь права,
- ✓ поглибити розуміння сутності адміністративних правопорушень та відповідальності,
- ✓ розвинути вміння кваліфікувати адміністративні проступки,
- ✓ сформувати навички правомірної поведінки у сфері державного управління,
- ✓ виховувати правову культуру та відповідальність.

Завдання:

- ✓ опрацювати теоретичний матеріал про адміністративне право,
- ✓ вивчити види адміністративних правопорушень та стягнень,
- ✓ підготувати доповіді за обраними темами,
- ✓ проаналізувати практичні ситуації адміністративних правопорушень

Питання для перевірки базових знань за темою семінарського заняття:

Що таке адміністративне право? Який його предмет?

Назвіть основні джерела адміністративного права

Що таке адміністративні правовідносини?

Хто є суб'єктами адміністративних правовідносин?

Що таке адміністративне правопорушення (проступок)?

Назвіть ознаки адміністративного правопорушення

Які види адміністративних стягнень ви знаєте?

Що таке адміністративна відповідальність?

Хто може притягати до адміністративної відповідальності?

З якого віку настає адміністративна відповідальність?

Які обставини виключають адміністративну відповідальність?

Що таке давність притягнення до адміністративної відповідальності?

Які особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх?

Що таке адміністративний арешт і в яких випадках він застосовується?

Які органи розглядають справи про адміністративні правопорушення?

План семінарського заняття:

І. Вступна частина

- актуалізація теми
- оголошення мети та плану

ІІ. Обговорення основних питань

Адміністративне право: предмет, метод, джерела

Поняття та місце адміністративного права в системі права України

Предмет адміністративного права

Метод адміністративно-правового регулювання

Джерела адміністративного права (КУпАП, закони, підзаконні акти)

Адміністративно-правові норми та відносини

Адміністративне правопорушення: поняття та склад

Поняття та ознаки адміністративного правопорушення

Склад адміністративного правопорушення:

Об'єкт (суспільні відносини, що охороняються)

Об'єктивна сторона (протиправне діяння)

Суб'єкт (фізична або юридична особа)

Суб'єктивна сторона (вина)

Класифікація адміністративних правопорушень

Відмежування від злочинів та дисциплінарних проступків

Адміністративна відповідальність та стягнення

Поняття та принципи адміністративної відповідальності

Види адміністративних стягнень:

Попередження

Штраф

Оплатне вилучення предмета

Конфіскація

Позбавлення спеціального права

Громадські роботи

Виправні роботи

Адміністративний арешт

Порядок накладення адміністративних стягнень

Особливості відповідальності неповнолітніх

Обставини, що пом'якшують та обтяжують відповідальність

Провадження у справах про адміністративні правопорушення

Органи, уповноважені розглядати справи

Стадії провадження

Права особи, щодо якої ведеться провадження

Строки давності

Оскарження постанов

III. Виступи з доповідями

IV. Обговорення практичних ситуацій

V. Підсумки заняття

• узагальнення матеріалу

• відповіді на запитання

• оцінювання

Теми доповідей:

Адміністративна відповідальність у сфері охорони праці на підприємствах харчової промисловості

Адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням санітарних норм у закладах ресторанного господарства

Відповідальність за порушення правил торгівлі харчовими продуктами

Адміністративна відповідальність неповнолітніх: особливості та проблеми

Адміністративний арешт: підстави та порядок застосування

Штраф як вид адміністративного стягнення: практика застосування

Державний контроль у сфері харчових технологій: повноваження Держпродспоживслужби

Адміністративна відповідальність за екологічні правопорушення

Провадження у справах про адміністративні правопорушення: процесуальні особливості

Звільнення від адміністративної відповідальності: підстави та умови

Список використаної літератури:

Кодекс України про адміністративні правопорушення

Закон України «Про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів»

Загальне адміністративне право: підручник / І.С. Гриценко, Р.С. Мельник, А.А. Пухтецька [та ін.]; за заг. ред. І.С. Гриценка. - К.: Юрінком Інтер, 2024

Остапенко, О. І., Ковалів, М. В., Єсімов, С. С., Гулак, Л. С., Лук'янова, Г. Ю., Ніканорова, О. В., & Цьвок, М. С. (2021). Адміністративне право України. Загальна частина

Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський [та ін.]; за ред. О.В. Дзери. - К.: Юрінком Інтер, 2023

Посилання на вебресурси:

https://zakon.rada.gov.ua – Законодавство України

https://dpss.gov.ua – Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

https://www.drs.gov.ua – Державна регуляторна служба України

https://court.gov.ua – Судова влада України

https://minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України

https://www.consumer.gov.ua – Захист прав споживачів

Семінарське заняття № 4

Тема: Основи цивільного, сімейного, трудового та кримінального права

Мета:

- ✓ систематизувати знання про основні галузі приватного та публічного права,

- ✓ сформувати вміння розрізняти правовідносини різних галузей права,
- ✓ розвинути навички застосування норм різних галузей права на практиці,
- ✓ виховувати правову культуру та відповідальне ставлення до виконання правових обов'язків.

Завдання:

- ✓ узагальнити знання про цивільне, сімейне, трудове та кримінальне право,
- ✓ порівняти особливості правового регулювання в різних галузях,
- ✓ підготувати доповіді за обраними темами,
- ✓ проаналізувати практичні правові ситуації.

Питання для перевірки базових знань за темою семінарського заняття:

Цивільне право:

Що таке цивільні правовідносини?

Що таке цивільна правоздатність і дієздатність?

Назвіть види цивільно-правових договорів

Що таке право власності?

Що таке спадкування? Які види спадкування існують?

Сімейне право:

Що таке шлюб і сім'я за законодавством України?

Які умови укладення шлюбу?

Які підстави припинення шлюбу?

Що таке шлюбний договір?

Які права і обов'язки мають батьки щодо дітей?

Трудове право:

Що таке трудовий договір?

Які види робочого часу та часу відпочинку ви знаєте?

Що таке дисциплінарна відповідальність працівника?

Що таке матеріальна відповідальність?

Які гарантії має працівник при звільненні?

Кримінальне право:

Що таке злочин? Назвіть його ознаки

Які види покарань передбачає КК України?

З якого віку настає кримінальна відповідальність?

Що таке необхідна оборона?

Які обставини виключають кримінальну відповідальність?

План семінарського заняття:

I. Вступна частина

- актуалізація теми
- постановка проблемних питань

II. Обговорення основних питань

Основи цивільного права

Предмет та метод цивільного права

Цивільна правоздатність та дієздатність

Цивільно-правові договори у харчовій сфері

Право власності та його захист

Спадкове право: основні положення

Цивільно-правова відповідальність

Основи сімейного права

Поняття шлюбу та сім'ї

Умови та порядок укладення шлюбу

Шлюбний договір

Права та обов'язки подружжя

Права та обов'язки батьків і дітей

Припинення шлюбу

Основи трудового права

Трудові правовідносини

Трудовий договір: укладення, зміна, припинення

Робочий час та час відпочинку в харчовій галузі

Оплата праці

Трудова дисципліна та дисциплінарна відповідальність

Матеріальна відповідальність працівників

Охорона праці на підприємствах харчової промисловості

Особливості трудового законодавства в умовах воєнного стану

Основи кримінального права

Поняття та ознаки злочину

Склад злочину

Види злочинів

Кримінальна відповідальність та покарання

Кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері харчових технологій (фальсифікація продуктів, порушення санітарних норм)

Звільнення від кримінальної відповідальності

Особливості відповідальності неповнолітніх

III. Виступи з доповідями

IV. Порівняльний аналіз галузей права:

- спільне та відмінне в регулюванні
- взаємозв'язок галузей

V. Підсумки заняття (5 хв)

• узагальнення матеріалу

• відповіді на запитання

• оцінювання

Теми доповідей:

Цивільно-правові договори у сфері харчових технологій: особливості укладення та виконання

Захист прав споживачів харчових продуктів: цивільно-правовий аспект

Спадкування за законом та за заповітом: порівняльна характеристика

Шлюбний договір: зарубіжний досвід та українські реалії

Права дитини у сімейних правовідносинах

Трудовий договір на підприємствах ресторанного господарства: особливості правового регулювання

Охорона праці у харчовій промисловості: правові вимоги та практика

Матеріальна відповідальність працівників харчових підприємств

Кримінальна відповідальність за фальсифікацію харчових продуктів

Порушення санітарних норм у закладах харчування: від адміністративної до кримінальної відповідальності

Список використаної літератури:

Цивільний кодекс України

Сімейний кодекс України

Кодекс законів про працю України

Кримінальний кодекс України

Закон України «Про охорону праці»

Закон України «Про захист прав споживачів»

Цивільне право України: навчальний посібник: у 2 ч. / за заг. ред. В.А. Кройтора, О.Є. Кухарєва, М.О. Ткалича. - Запоріжжя: Гельветика, 2022

Трудове право: підручник / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко [та ін.]; за заг. ред. В.В. Жернакова. - Харків: Право, 2023

Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський [та ін.]; за ред. О.В. Дзери. - К.: Юрінком Інтер, 2023

Посилання на вебресурси:

https://zakon.rada.gov.ua – Законодавство України

https://court.gov.ua – Судова влада України

https://www.consumer.gov.ua – Захист прав споживачів

https://www.dsp.gov.ua – Державна служба з питань праці

https://www.me.gov.ua – Міністерство економіки України

https://minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України